

Η «Αναχώρηση» ως Αρετή (Μνήμη Οσίου Κυριακού του Αναχωρητού) (Πρεσβύτερος Νικόλαος Πάτσαλος)

/ [Πεμπτουσία](#)

Η «Αναχώρηση» ως Αρετή. Επί τη ευκαιρία της μνήμης του Οσίου Κυριακού του Αναχωρητού.

Η Εκκλησία προς το τέλος του μήνα Σεπτεμβρίου τιμά την μνήμη του Οσίου Κυριακού του Αναχωρητού. Ενός οσίου πατρός ισοστάσιου των μεγάλων ασκητών, Αντωνίου του Μεγάλου, Ευθυμίου, Παΐσιου, Σάββα, που ζει τον 5ο αιώνα.

Ο Όσιος Κυριακός σε ηλικία δεκαοχτώ ετών πυρπολούμενος από Θείο έρωτα, εγκαταλείπει τη γενέτειρα του Κόρινθο (Πελοποννήσου), για να πορευτεί προς τα Ιεροσόλυμα, χώρο με έντονη Ασκητική παράδοση. Εκεί ενδύεται το μέγα αγγελικό σχήμα και μαθητεύει παρά το πλευρό μεγάλων Οσίων πατέρων, όπως τον όσιο Ευστόργιο και τον όσιο Γεράσιμο τον Ιορδανίτη. Η μαθητεία του δεν έχει άλλο σκοπό παρά μόνο την εκμάθηση της μεγάλης τέχνης «*Τοῦ πατεῖν ἐπάνω ὄφρων καὶ σκορπίων καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ*». Πράγμα που έμαθε από πολύ νωρίς.

Ολόκληρη η βιοτή του χαρακτηρίζεται από έντονο ασκητικό-νηπτικό χαρακτήρα. Νοερά Προσευχή, Αέναη Άσκηση, Νηστεία, Αγρυπνία, Πένθος,σκιαγραφούν την επίγειά του ζωή. Μια ζωή «Πράξης» που τον ικανώνει να μεταβεί στην χαρισματική κατάσταση της «Θεωρίας» του Θεανθρώπου Χριστού.

Το ασκητικό και αναχωρητικό φρόνημα του Οσίου, τον αναδεικνύει ως όντως «Έπίγειο Άγγελο», που υπερέβει τον κόσμο τούτο και τις ανάγκες του για κάτι όντως ανώτερο. Η επωνυμία του ως «Άναχωρητής» ετυμολογικά δηλώνει την απλή αναχώρηση απο τόπο σε τόπο, από έρημο σε έρημο. Αυτή όμως η απλή τοπική σημασία της επωνυμίας, κρύβει μέσα μια βαθιά οντολογική σημασία.

Ο Όσιος Κυριακός, όπως και πολλοί άλλοι όσιοι εραστές του Μονήρους Βίου, αναχώρησαν απο τον κόσμο, και πορεύτηκαν είτε προς ένα κοινόβιο, όπως αρχικά έπραξε και ο όσιος Κυριακός, είτε προς ερημικούς χώρους ησυχίας και προσευχής. Ο όσιος Κυριακός αρχικά πορεύεται προς το Κοινόβιο του Αγίου Γερασίμου του Ιορδανίτου. Αργότερα στα εβδομήντα επτά του χρόνια αναχωρεί για την έρημο του Νατουφά, την οποία εγκαταλείπει λόγω της μεγάλης φήμης της Αγιότητας και των θαυμάτων του. Και έπειτα για τον ίδιο λόγο αναχωρεί και πάλι για την έρημο του Ρουβά και μετέπειτα για την έρημο του Σουσακείμ.

Την πρώτη του λοιπόν Αναχώρηση από τον κόσμο προς τον Ασκητικό Μοναχισμό, την διαδέχτηκαν άλλες πολλές οι οποίες και τον διεφύλαξαν ανεπηρέαστο από το κοσμικό ήθος. Εξάλλου η Αναχώρηση απο τον κόσμο, του οποιουδήποτε οσίου, δεν σηματοτοτεί μια απλή τοπική αλλαγή αλλά μια ποιοτική αλλαγή τρόπου ζωής.

Από όσο γνωρίζουμε απο πολλά ασκητικά έργα, ο κόσμος ως τρόπος ζωής και ως νοοτροπία είναι ακατάλληλος για τον εκάστοτε μοναχό-ασκητή, γι' αυτό και τον αποτάσσεται. Ο Άγιος Κυριακός ζει «έκτυπώτερον» αυτή την αλήθεια. Τα κάλλη του Ουρανού τον συγκινούν τόσο ώστε να πορεύεται αενάως τη ζωή της ερήμου. Η αλληλοδιαδοχή των αναχωρήσεων από τόπο σε τόπο, δείχνει το πόσο πολύ αποστράφηκε το «Φιλόυλο, Φιλοδοξον, Φιλήδοно, Φιλοτράπεζο, Φίλοينو, και Φιλάργυρον» ήθος του κόσμου.

Διαβάζοντας τον Βίο του θαυμάζουμε τον τρόπο με τον οποίο τρέφεται για να επιβιώσει. Συγκεκριμένα η καθημερινή του τροφή ήταν μόνο λίγο Ψωμί και Νερό. Ενώ στην έρημο του Νατουφά λόγω του ότι δεν υπήρχαν άγρια χόρτα, τρεφόταν με πικρούς βολβούς άγριων κραμμουδιών. Η κοσμική λογική αυτό τον τρόπο επιβίωσης θα τον χαρακτήριζε ίσως μαζοχιστικό μέχρι και παράλογο. Η οσιακή όμως συνείδηση μέσα απο αυτούς τους τρόπους γεύεται τη Θεία Ηδονή.

Αυτός ο σκληρός και ασκητικός τρόπος ζωής αποδεικνύει το μίσος του Αγίου όχι για τον κόσμο αυτόν καθεαυτό, αλλά για το ευδαιμονιστικό ήθος που κρύβει μέσα του. Έτσι στην Ευδαιμονία και την Υλιστική μανία του κόσμου προτάσσει και προτιμά τον Αόρατο πόλεμο με τους ασάρκους εχθρούς του παμπονήρου. Οι συνεχείς αναχωρήσεις απο έρημο σε έρημο δείχνουν τελικά το πόσο αγάπησε τον Θεό και πόσο τον Κόσμο. Αποδεικνύουν τέλος την μεγάλη του αγωνία να μην τον κατανικήσει ούτε λεπτό ούτε στιγμή, κάτι από την σαγήνη του κόσμου ώστε να παραμείνει ένας άγνωστος θεατής του Θεού.

Η Αναχωρητική ζωή του Καταδεικνύει τελικά τη σχέση που αναπτύσσει με τον Κόσμο και τον Θεό. Ενώ η σχέση του με τον κόσμο ως τρόπο ζωής αποδυναμώνεται, η σχέση του με τον Θεό ενδυναμώνεται τόσο ώστε δεν του χρειάζεται τίποτα απολύτως από τον υλικό κόσμο. Είναι ένας γνήσιος αναχωρητής, που αναχωρεί από τον κόσμο γιατί αγάπησε περισσότερο εκείνον που τον δημιούργησε. Είναι ένας αναχωρητής ο οποίος ζει την Υπέρβαση τούτου του κόσμου δια της Θεώσεως. Είναι ένας αναχωρητής της Αιωνιότητας!

Π. Νικόλαος Πάσσαλος Εφημέριος Ι. Ν.Παναγίας Αγγελόκτιστης Κιτίου Λάρνακας

29-09-2017 Εορτή Αγίου Κυριακού Αναχωρητου